No. 244. 1832.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Vrijdag den 12 October.

LATERE BERIGTEN DER COURANT

van Donderdag den 11 October, behelzende de laatste *Fransche* en *Belgische* Nieuwstijdingen, benevens de *Fransche Beursprijzen* van den volgenden dag.

BELGIE.

BRUSSEL, den 10den October.

De *Moniteur* berigt, dat de heer *Coghen* zijne aanvraag om demissie herhaald hebbende, het besluit, waarbij hetzelve wordt aangenomen, weldra door Z. M. zal worden geteekend.

— Gisteren avond, na het uitgaan van den schouwburg, heeft zich op nieuw eene volksmenigte, doch nu veel talrijker, men rekent van wel meer dan vijf honderd personen, verzameld, zich eerst wederom naar het Martelaarsplein begeven en daar, voor de woning van den heer *Gendebien* een gejuich te zijner eer aangeheven, waarna de hoop, onder het zingen der *Brabançonne* en *Marseillaise* naar het plein van het paleis van justitie is gegaan en voorts, gedurende den nacht, onderscheiden wijken der stad heeft doorloopen, nu en dan den kreet van *oorlog tegen de Hollanders!* doende opgaan. Deze keer hebben patrouillen de stad doorkruist; verscheiden kompagnien infanterie en een eskadron guides waren onder de wapenen; men heeft echter niet noodig gehad den sterken arm te gebruiken; de volksmenigte is van lieverlede uiteen gegaan. — Volgens den *Courrier* hadden, reeds bij den oploop van eergisteren avond, een aantal jonge lieden voor het huis van den heer *Gendebien*, met ongedekten hoofde, patriottische liederen en onder het geroep van *leve Gendebien!* aangeheven; ook is het gebleken, dat de charivarimakers dien avond voor het hotel van het ministerie van buitenlandsche zaken niet enkel geraas gemaakt, maar een aantal glazen in het hotel stuk geworpen hebben.

— De heer *le Hon* moet heden naar Parijs vertrekken.

— De prins *Bagration* is gisteren van hier wederom naar Parijs vertrokken, met een gevolg van 18 personen en 6 rijtuigen.

— *l'Independant* meldt, dat de baron *van den Steen de Jehay*, uit een zeker eergevoel, voor het gouvernementschap van Luik, waartoe hij ter vervanging van den heer *Tielemans* benoemd was, bedankt zou hebben.

— Het *Mémorial* verhaalt, onder betuiging evenwel, dat hij zulks meer wenscht dan gelooft, dat lord *Durham*, vooreergisteren bij den koning ter maaltijd zijnde, aan verscheiden hooge ambtenaren verzekerd had, dat het belgisch grondgebied vóór het einde van October zou ontruimd wezen. De *Courrier* heeft intusschen ook eene verzekering, maar geheel anders luidende, van lord *Durham* mede te deelen; volgens hem zou namelijk deze diplomaat hebben gezegd, dat de keizer van Rusland, de koning van Pruissen en hij-zelf op dit oogenblik de eenigen waren, die de gesteldheid der belgische kwestie eerst regt verstonden, en dat Belgie nog noodig zou hebben, » al het geduld, dat het maar bezitten kon, in het werk te stellen."

— Handelberigten, uit de rijn-provincien gedagteekend, houden, dat het pruissisch gouvernement, in het vooruitzigt van eenen winter-veldtogt, overeenkomsten gesloten heeft voor de levering van militaire fournituren en approvisioneringen voor een leger op den voet van oorlog. (*Courrier*.)

ANTWERPEN, den 9den October.

Men verzekert, dat het hollandsch fregat *de Jason* van 60 stukken van de reedé van Vlissingen naar Helvoet vertrokken is; dat de bevelhebber van het linieschip *de Zeeuw*, van 90 stukken, op de hoogte van Bath liggende, bevel bekomen heeft, om de rivier tot aan Vlissingen af te varen, zoodat er op onze geheele rivier slechts drie korvetten, eenige kanonneerbooten en het fregat voor Lillo zouden overblijven. (*Jl. d'Anvers.*)

FRANKRIJK.

PARIJS, den 8sten October.

Ofschoon men omtrent het antwoord van den heer *Dupin* nog immer in dezelfde onzekerheid verkeert, en dus gewis omtrent de zamenstelling van het ministerie tot geen besluit is gekomen, zijn echter de dagbladen nog steeds met gissingen over dit onderwerp vervuld. Het belangrijkste der geruchten, welke voorts dienaangaande in omloop zijn, is dat gisteren op een gastmaal bij den minister van finantien, baron *Louis*, behalve den heer *Talleyrand* en den maarschalk *Soult*, onderscheidene personen vereenigd waren, die in de reeds zoo dikwerf gevormde combinatien waren genoemd. Gedurende een zeer levendig gesprek, zoude het aldaar gebleken zijn, dat de maarschalk *Soult*, die, even als vele andere, zich op eene volstrekte weigering van den heer *Dupin* verwacht, in dat geval, gebruik makende van de magt, hem volgens den *Moniteur* door den koning opgedragen, voornemens zoude zijn, de heeren *Louis*, *de Rigny*, *Barthe* en *d'Argout* in hunne tegenwoordige betrekking te behouden, en daaraan de heeren *Berenger*, *de Rayneval* en *Bassano* toe te voegen. Intusschen zijn er weder anderen, die ten stelligste verzekeren, dat het ministerie van finantien aan den heer *Humann*, en wel ditmaal met zijn goedvinden is opgedragen.

De heer *de Talleyrand* is voorts dezen morgen vrij onverwacht naar Londen vertrokken. Reeds was het beslist, dat hij vooraf de zamenstelling van het ministerie zoude afwachten, doch de heer *Durand de Mareuil* moet bij nadere depeches zoo dringend op bepaalde instructien hebben aangedrongen, en de onderhandelingen schijnen tevens zulk eene moeijelijke wending te hebben genomen, dat men het voorzigtig geacht heeft, den heer *de Talleyrand* de verdere leiding derzelve op te dragen. Voor zijn vertrek heeft hij eene langdurige conferentie met den koning en den maarschalk *Soult* gehad, en is hem, zoo men zegt, door beide aanbevolen, bij de conferentie eenen meer beslissenden toon aan te nemen.

— De zoon van den maarschalk *Maison* is gisteren avond met depeches van Weenen aangekomen, derzelver inhoud is niet met zekerheid bekend, doch schijnt dezelve op verre na niet gunstig te zijn.

— Te Bordeaux is den 2den dezer een der secretarissen van de fransche ambassade te Madrid aangekomen, die deze hoofdstad den 29sten september had verlaten, en omtrent den gezondheidstoestand van den koning *Ferdinand* op nieuw geruststellende berigten heeft medegebragt.

Voorts vermelden de ministeriele dagbladen, naar bijzondere berigten van St. Ildefonse ontvangen, dat de koning van Spanje reeds werkelijk zoo verre hersteld was, dat hij begonnen was zich met eenige staatszaken bezig te houden; dat hij vooral had gewenscht zeer naauwkeurig onderrigt te zijn omtrent de gevoelens, welke door de verschillende partijen en door eenige personen van aanzien, toen zich het gerucht van zijnen dood had verspreid, waren aan den dag gelegd; en dat hij eindelijk, ten gevolge van dit een en ander, eene werkelijke toenadering tot het meer vrijzinnig gedeelte zijner staatsbeambten had doen blijken, zoodanig zelfs, dat men, bij het vertrek der laatste berigten, eene geheele verandering van ministerie voor zeer waarschijnlijk hield, en bepaaldelijk de leiding der buitenlandsche zaken op nieuw aan den heer *Zea Bermudes* wilde hebben opgedragen.

— Te Brest is den 3den dezer een portugeesch driemastschip van 900 tonnen, geladen met rijst, wasch en salpeter opgebragt. Hetzelve was van Angola naar Lissabon bestemd, doch is door het eskader van dom *Pedro* genomen.

— In den avond van den 2den dezer is in de haven van Toulon aan boord van een der linieschepen, de *Algiers*, die aldaar onttakeld lag, een geweldige brand ontstaan, welke binnen weinige oogenblikken ook de overige vaartuigen en het arsenaal bedreigde. Door inspanning van krachten is het gelukt het brandend schip op de reede te brengen, alwaar het een prooi der vlammen is geworden, doch zonder dat men, bij het afzenden der laatste berigten, eenige sporen had ontdekt, dat het vuur zich elders had medegedeeld.

— Te Parthenay, in de Vendée, werd voor eenige dagen een der deelgenooten aan den laatsten opstand, met de wapenen in de hand gevangen genomen zijnde, ter dood gebragt. Voorts zijn voor het hof van assisen te Blois den 1. dezer eenige personen van aanzien die in denzelfden opstand eene vrij groote rol hebben gespeeld, immers meest alle aan het hoofd van verschillende benden hebben gestaan, te regt gesteld. De debatten in deze zaak, waarin een groot aantal getuigen moeten worden gehoord, hebben reeds onderscheidene dagen geduurd.

De fondsen waren heden (8 October) genoteerd: de 5 pCt. kont. 95,80; op tijd 95,75; de 3 pCt. 67,00 kont. en op tijd; Nap. renten 81,10 kont.; Sp. perp. 56½ kont.; 56 op tijd; Cortes 12¼; Leening 1832: 96,65 op tijd.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 11den October.

De berigten der heerschende ziekte luiden heden als volgt:

		nieuwe zieken.	herst.	overl.	in behand.
Amsterdam	9 October,	3	1	3	[illegible]
»	10 »	8	1	2	[illegible]
Amersfoort	9 »	[illegible]	6	4	[illegible]
Leiden	9 »	5	6	8	[illegible]
Delft	9 »	6	0	6	[illegible]
Rotterdam	9 »	15	1	[illegible]	[illegible]
»	10 »	7	2	[illegible]	[illegible]
Dordrecht	9 »	2	0	[illegible]	[illegible]
Gouda	9 »	2	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Woerden	9 »	0	[illegible]	[illegible]	[illegible]

Gisteren is wederom een cholera-lijder in het [illegible] hospitaal onzer stad gebragt; de twee, [illegible] in behandeling gebleven zieken, zijn hersteld. Van de vijf in het [illegible] hospitaal gebleven personen zijn nog 4 in behandeling en is er 1 hersteld.

— Onder de troepen onzer omstreken hebben heden weder eenige kantonnements-veranderingen plaats; de afdeeling grenadiers en het 1ste bataillon jagers zijn dezen morgen onze vesting ingekomen.

— Uit 's Hage wordt ons van gisteren gemeld:

» Berigten uit Londen alhier ontvangen houden in, dat de conferentie steeds besluiteloos was; dat zij eene zitting over de Grieksche zaken had gehouden; dat lord *Durham* en de prins *de Talleyrand* verwacht werden, en dat eerst na hunne komst en het houden van eenen algemeenen Britschen kabinetsraad, die omstreeks den 11den scheen bepaald te zijn, — wanneer alle ministers van Groot-Brittannie weder te zamen vergaderd zouden zijn, hetgeen gedurende geruimen tijd niet had plaats gehad, — de zittingen der conferentie zouden worden voortgezet."

— Luidens andere londensche berigten hier te lande ontvangen, welker echtheid men meent te kunnen waarborgen, heeft echter de conferentie den 5den dezer twee protocollen geteekend. Bij het eerste worden de stukken vermeld, welke bij de conferentie ontvangen en door haar medegedeeld zijn. Het tweede zou hoofdzakelijk het volgende behelzen: De conferentie, eenstemmig van gevoelen, dat men eindelijk behoorde over te gaan tot dwangmaatregelen, om Holland te noodzaken tot eene eindsbeschikking van de Belgische kwestie toe te treden, heeft gemeend te moeten verklaren, dat Belgie, van 1 januarij dezes jaars af gerekend, vrijgesteld zal wezen van de betaling der 8 millioenen, welke hetzelve, volgens de vroeger gemaakte bepalingen, aan het Nederlandsch gouvernement, in voldoening van de renten der publieke schuld, verschuldigd was.

De gevolmagtigden hadden vervolgens beraadslaagd over het hun gedaan voorstel, om aan Holland de betaling op te leggen van een millioen guldens aan Belgie, voor elke week, dat hetzelve de eindelijke afdoening der zaak zou vertragen. Deze maatregel zou van den 15den october af gerekend worden in te gaan. De vijf plenipotentiarissen hadden de gegrondheid van het beginsel dezer vordering erkend, doch de gevolmagtigden der Noordsche hoven, welke aanvankelijk hadden toegestemd, hadden zich voorbehouden om, met betrekking de hoegrootheid der vast te stellen som, nadere instructien van hunne hoven te vragen.

Lord *Palmerston* had onverwijld voor het millioen 's weeks gestemd en de baron *de Mareuil* verklaard, dat het fransche leger, uit aanmerking van het op handen zijnde ongunstige saizoen, Belgie zou moeten binnen trekken. De gevolmagtigden zouden, ten opzigte dezer verklaring, geene tegenwerping hebben gemaakt.

— Blijkens de berigten, die wij uit het leger en voornamelijk van onze voorposten ontvangen hebben, schijnt men, onder de belgische troepen op de meeste punten, de zoogenaamde fransche deserteurs vooraan te stellen; immers aan de grenzen onzer provincie en voornamelijk aan de kanten van Alphen, enz. zijn het bijna niet dan Franschen, die tegen onze voorposten overstaan. Volgens het zeggen van eenige dier Franschen, welke tot ons waren overgeloopen, doch dadelijk over de grenzen teruggezonden zijn, zijn er met duizenden tot uit het zuiden van Frankrijk in Belgie aangeland, welke terstond bij het quasi-belgische leger en bij voorkeur in die regimenten, die het naast aan de grenzen zijn gelegen, zijn ingedeeld. Wij kunnen den maatregel, dezerzijds, van het terugzenden dier fortuinzoekers niet genoeg prijzen, daar wij reden meenen te hebben, om het er voor te houden, dat er velen *niet zonder oogmerken* tot ons zouden willen overkomen. Naar ons van goeder hand verzekerd is, heeft men bij vele dier overloopers genigten opgemerkt, die volmaakt in het legioen van den bekenden *Vidocq* passen; derhalve komt het ons niet ongegrond voor, dat de loyale *Lodewijk Philips* aan zijnen waardigen schoonzoon last gezonden heeft, om die heeren op te nemen en vrijheid van handelen te laten, ten einde hunne, uit koninklijke handen, ontvangen instructien, met fransche koninklijke vaardigheid te kunnen ten uitvoer brengen; immers is ons van denzelfden kant verzekerd, dat de door ons, op voormelde wijze, teruggezonden Franschen, bij hunne terugkomst, niet als deserteurs beschouwd zijn, maar even als te voren bij hunne regimenten de dienst verrigten.

— De *Courrier Belge* heeft in zijn nommer van gisteren wederom een artikel, over de waarschijnlijkheid en de kansen van eene belegering en aanval op de citadel van Antwerpen. Ofschoon hij het er voor wil gehouden hebben, dat het kasteel voor eene aanhoudende beschieting zou moeten zwichten, ontveinst hij echter het gevaar ook niet, waaraan Antwerpen, onder dusdanige omstandigheden, zou blootgesteld wezen, te regt opmerkende, dat, hebben de Belgen eene geduchte stelling, die van den generaal *Chassé* niet minder geducht is, en dat men vooral niet vergeten moest, dat deze geenszins het nadeel had, van achter zijne batterijen een vijftien-duizend-tal huizen, aan de uitwerking der bommen zijner tegenpartij blootgesteld, te tellen. Overigens was er geen ervaren militair, of hij wist, dat ook met den krachtigsten aanval de citadel het wel eenige dagen zou kunnen houden; en welke schade zou in dien tijd de stad niet kunnen toegebragt worden, als men maar bedacht, welke uitwerking de 158 in 1830 in weinige uren tijds, in de stad geworpen bommen gehad hadden! Doch hieraan behoefde in 't geheel niet te worden gedacht, daar de *Courrier* was zeker is, als de belgische ministers geen mannen zijn, mogten zij al eens een dergelijk besluit genomen hebben, om bij deszelfs uitwerkselen het twee maal vier-en-twintig uren lang vol te houden, en geeft hij, ten proeve van hetgeen gebeuren zoude, zoo tot het beschieten der citadel wierd overgegaan, de volgende beschrijving:

» Zij, veronderstellen wij, de hervatting der vijandelijkheden aangekondigd aan den generaal *Chassé*; de witte vlag is van den toren van Onze Lieve Vrouw weg genomen, de zwarte vlag wappert op de wallen der citadel: de aanval begint. De batterijen aan de Mechelsche poort, aan de Begijnen poort, van het fort Montebello, van de lunet Sint Laurent (?) openen hun vuur tegen de citadel. Deze weerstaat. Het gevecht begint en breidt zich over de geheele linie uit. Onze bommen vallen als een vuur-regen in de citadel; maar zie, daar beginnen de mortieren van deze te antwoorden: eene bom springt op de Place-de-Meir, eene andere komt neder op een huis, 't welk in een wolk van rook instort. Terstond werpen de heer *Legrelle*, de heer *Ullens* en hun moedige vriend de heer *Verdussen* zich voor de voeten van den heer *Rogier*, voor de voeten van den heer *Buzen*, voor de voeten van al wat epaulet en knevels in Antwerpen draagt: » Houdt op, roepen zij hen toe, houdt op, barbaren, spaart het ongelukkig Antwerpen; volbrengt den ondergang van het ongelukkig Antwerpen niet! gaat den oorlog voeren, zoo gij het wilt, op de dijken van den linker schelde-oever, op de heide-vlakten van Hollandsch Braband, maar strijdt niet midden in onze straten!" of wel: » uit naam van den belgischen handel, uit naam van dien van geheel Europa, stellen wij u voor de verwoestingen verantwoordelijk, welke gij over de ongelukkige stad Antwerpen brengt!" Aan dergelijke smeekingen moet men gehoor geven; het vuur houdt dan op, de witte vlag komt weder op den toren, een wapenstilstand wordt gesloten, men blusceht den brand, en wat de verdere hervatting der vijandelijkheden betreft, men laat het aan de uitspraak te Brussel over. Daar heeft men, op den eersten weergalm der kanonnade, van alle zijden naar het paleis en naar het ministerie zien snellen, en den heer *de Latour Maubourg*, en den heer *Chodron*, en sir *Robert Adair* en sir *George Hamilton*, en de heer *White*, en alle diplomaten, groote en kleine, officiele en officieuse, en de geheele diplomatie van beide sexen, die, uit Antwerpens naam, den generaal *Goblet* smeeken van zijn strijdros af te stappen en zijnen degen in de schede te steken. Den generaal *Goblet* om den vrede gevraagd, is hem in zijn element verplaatsen! De zaak is dan ook dus afgedaan, onze kanonnen houden zich stil, en wij zijn er afgekomen, ten koste van eenige honderden, door het Hollandsche schroot verminkte dapperen, en voor eenige tientallen verbrandde huizen, die op 's rijks kosten weder moeten worden opgebouwd, alles zonder eenigen uitslag voor het land."

Het is mogelijk, ja waarschijnlijk; dat de gevolgen van het bombardement deze uitwerking op de belgische chefs zouden hebben, maar wij meenen, aan den anderen kant, te mogen betwijfelen, dat de generaal *Chassé*, eenmaal zoodanig aangevallen, geneigd zou zijn, op het eerste verzoek, door zijne aanranders gedaan, het vuur te staken en de lont weder uit te dooven.

— De heden morgen bij ons ontvangen belgische berigten houden weinig meer bijzonders dan het gisteren avond, in onze latere berigten, reeds medegedeelde. Uit Brugge had men van den 8sten berigt, dat de heer *de Meulenaere* den 7den aldaar aangekomen was en reeds den volgenden dag het gouvernement over West-Vlaanderen weder op zich had genomen. Lord *Durham* was maandag morgen met zijn gevolg Gent gepasseerd.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 8sten October.

De hertog *van Bordeaux* heeft reeds den 3den dezer zijne reis van Hamburg naar Berlijn voortgezet; *Karel X* en de hertog *van Angoulême* zouden binnen weinige dagen volgen, en vervalt dus daarmede het gerucht, dat deze doorluchtige personen vooreerst hun verblijf te Altona zouden vestigen.

— Door den ongewonen toevloed van uitgewekenen die in den loop van dit jaar, hun vaderland verlaten, om zich in de Noord-Amerikaansche staten te vestigen, heeft de regering der stad Bremen zich genoodzaakt gezien, zekere bepalingen ten aanzien van den ontvangst dier vreemdelingen vast te stellen. Onder deze komt onder anderen voor, dat zij binnen de vier-en-twintig uren na hunne aankomst van de noodige middelen moeten doen blijken, zoowel om hunne overvaart te bekostigen, als om in hunne behoeften gedu-

rende het verblijf te voorzien. Bij gebreke van dit een en ander zullen zij genoodzaakt zijn de stad te ruimen. Daarentegen is ook aan de reeders, die zich tot het overbrengen dezer lieden verbinden, de verpligting opgelegd, om daarvan behoorlijk waarborg te geven.

Berigten uit Rome van het einde der vorige maand, brengen mede, dat de engelsche zaakgelastigde sir *Hamilton Seijmour*, op den 19 September 'snachts onderwacht naar Florence is teruggekeerd. Het engelsch gouvernement, hetwelk in het voorjaar, toen de gelijktijdige bezetting door fransche en oostenrijksche troepen, eenige moeijelijkheid had te weeg gebragt, als bemiddelaar is opgetreden, moet zich sedert dien tijd dikwerf ernstig hebben beklaagd, dat het pausselijk bestuur uiterst langzaam was met het inveeren dier verbeteringen, die door de omstandigheden werden gevorderd. In dien geest zonde voorts nog onlangs door den engelschen zaakgelastigden, aan de gezanten der vier mogendheden, en aan den kardinaal secretaris van staat eene zeer krachtige nota zijn overhandigd, en daar deze binnen den bepaalden tijd niet voldoende beantwoord werd, zoude hij dien ten gevolge, vooral daar Engeland, bij den inwendigen toestand der roomsche staten, geen dadelijk belang meent te hebben, een langer verblijf nutteloos hebben geoordeeld, en zijne vorige betrekking aan het toskaansche hof weder opgenomen. Tot eene particuliere audientie op dingsdag voor zijn vertrek, toegelaten zijnde, moet hij deze beweegredenen aan Z. H. hebben blootgelegd, en van deze de opregte betuiging hebben ontvangen, dat men voortdurend van zijne tusschenkomst had gewenscht gebruik te maken. Het is welligt ten gevolge daarvan, dat de heer *Aubin*, een der beambten zijner ambassade, vooreerst nog te Rome is achtergebleven.

Volgens dezelfde berigten intusschen, scheen men bij het Roomsche hof thans meer ernstig op de invoering van verbeteringen in het bestuur bedacht te zijn. In de eerste plaats zag men weldra een nieuw en algemeen wetboek van strafregt te gemoet, hetwelk aan de zeer verschillende en tevens verouderde plaatselijke een einde zoude maken. Voorts meende men, dat ook binnen kort de provinciale raden zouden worden bijeengeroepen; en hoezeer het waarschijnlijk vele aan den moed zoude ontbreken, om in deze vergaderingen belangrijke voorslagen te doen, durfde men echter vertrouwen, dat op de wedervereeniging der gemeenten, onder het bestuur van *Leo XII* van een gescheiden, en op de lang gewenschte invoering van vrederegters zoude worden aangedrongen.

— Uit Ancona schrijft men van den 26sten September, dat de bevelhebbers aan der fransche bezetting en der oostenrijksche troepen in Romagna gelegerd, zeer onlangs de contracten tot leverantie van levensmiddelen, voor den tijd van drie maanden hadden verlengd, zoodat er voor als nog aan geene ontruiming scheen te worden gedacht. Het Fransch garnizoen had een paar dagen vroeger op de vlakte van Barascola, op vier mijlen afstands der vesting, groote manoeuvres verrigt, een aantal bewoners van Ancona en onderscheidene Pausselijke officieren hadden dezelve bijgewoond.

Ten gevolge van depeches uit Frankrijk ontvangen, was voorts een der kleinere vaartuigen van het eskader op den 23sten September, na zich voor 25 dagen van levensmiddelen te hebben voorzien, naar zee gezeild, zoo men meende naar Navarino, of naar eene der Grieksche havens bestemd zijnde.

Eindelijk had, volgens latere berigten, de generarl *Cubières* het tijdelijk kommando over de bezetting, op den 27sten aan den luitenant-kolonel van het 66ste regiment van linie opgedragen, en vervolgens, geëscorteerd door een detachement Pausselijke dragonders, de stad verlaten. Het doel en de bestemming dezer reize was het onderwerp van vele gissingen.

— Te Livorno heeft het Toskaansch gouvernement aan twee koopvaardijschepen, die naar de Kust van Algiers bestemd waren, verboden, om eenige goederen of personen, aan den gewezen dey van Algiers behoorende, aan boord te nemen. Het zijn de vertoogen der Fransche regering, die tot dezen maatregel hebben aanleiding gegeven.

THEMA van LORD *PALMERSTON*.

Zie hier de voornaamste bepalingen van het beruchte thema van lord *Palmerston*, hetwelk, tegelijk met het antwoord onzer regering van 20 september aan de conferentie, (*zie ons nommer van gisteren*) door de engelsche bladen van den 5den dezer wordt medegedeeld:

De art. 1, 2, 3, 4, 5, 6 en 7 van het tractaat van 15 november blijven, zooals zij eerst vastgesteld waren.

Het 8ste artikel, betrekkelijk den afloop der wateren in de polders, kent de souvereiniteit over de gemaakte en te maken sluizen aan Holland toe.

Art. 9. De bepalingen der art. 108 en 119 ingesloten, van de algemeene Weener congres-acte betrekkelijk de vrije vaart op de bevaarbare stroomen en rivieren, zullen toegepast worden op de stroomen en rivieren, die het hollandsch en belgisch grondgebied scheiden of doorsnijden. De Schelde moet vrij zijn voor alle vlaggen, zonder regt van onderzoek, doch onder beding van een tolregt; dit tolregt zal nimmer, voor beide, het op en afvaren, hooger dan een gulden per ton kunnen bedragen. Hetzelve wordt provisioneel bepaald op 60 cents per ton, voor alle schepen die uit de open zee komen en de Schelde langs Bath opvaren, en op 40 cents voor alle schepen, die de Schelde afvaren en langs Bath naar zee gaan. De schepen die uit Belgie, van de Schelde door het kanaal van Terneuzen, of *vice versa* gaan, zullen de helft van dit regt betalen. De koning der Belgen zal dit regt kunnen afkoopen, door jaarlijks aan den koning der Nederlanden te betalen eene som van 150,000 guldens voor alle vaartuigen zonder onderscheid, en zelfs, door de kapitalisatie dier som, zich van de jaarlijksche betaling kunnen bevrijden. De koning van Holland heeft regt, het loodsregt voor de Schelde-monden te regelen, van de zee af tot aan Vlissingen en van Vlissingen tot aan Bath, *vice versa*, volgens het tarief van 1829, alsmede het loodsregt van de monden der Maas, van de zee tot aan Hellevoetsluis, van daar tot Rotterdam, naar evenredigheid der afstanden. Het gouvernement der Nederlanden zal bakens aan de Schelde-monden plaatsen en het belgisch gouvernement zal hetzelfde doen, voor de deelen der Schelde, die Belgie doorsnijden. De schepen kunnen loodsen nemen van wie der beide natien zij willen. De vaart der tusschen gelegen wateren, tusschen Schelde en Rijn, van Antwerpen tot aan den Rijn en *vice versa*, moet voor den belgischen handel vrij en alleen onderworpen blijven aan een tolregt, 't welk dat voor de rijnvaart bepaald niet zal mogen te boven gaan, de afstanden daarbij in aanmerking genomen. Belgie zal, met betrekking de vaart op deze stroomen en rivieren, als de meest begunstigde volken worden toegelaten. De commissarissen van beide landen moeten zich binnen twee maanden te Antwerpen vereenigen, ter regeling der toepassing van al wat betrekking heeft op de algemeene Weener congres-akte en tot de vaart op de Maas. Zij zullen ook moeten regelen het vischregt over de geheele Schelde, welk regt op den grondslag eener volmaakte gelijkstelling door de onderdanen van beide landen zal moeten gebouwd worden. De vaart op de Maas en derzelver takken tot aan de vaststelling van het reglement, inmiddels, voor den handel van beide volken vrij blijvende, zal zoolang worden geregeld naar aanleiding der overeenkomst, voor de rijnvaart den 31sten Maart 1831 te Maintz getroffen.

Art. 10. De kanalen, die door de beide landen gaan, zullen vrij en gemeen zijn voor beider bewoners; matige tolregten zullen door de beide landen geheven worden.

Art. 11. De handelgemeenschap, tusschen Belgie en Duitschland door Limburg, blijft volkomen vrij en kan onder geen voorwendsel hoegenaamd verboden worden. Het gebruik der wegen door de steden Maastricht, Sittard of Venlo gaande en naar Duitschland leidende, zal aan een zeer gematigd tolregt onderworpen wezen, hetwelk in zijn geheel aan het onderhoud dezer wegen zal worden besteed.

Het artikel 12 blijft zooals het is in het tractaat van 15 November, met verandering evenwel van 1 Januarij in 1 Julij.

Art. 13. Holland sedert den 1sten November 1830 uitsluitend de noodige voorschotten hebbende gedaan voor de dienst der openbare schuld van het koningrijk der Nederlanden, zoo is overeengekomen, dat deze voorschotten berekend worden, van den 1sten November 1830 tot aan den 1sten Julij 1832, tegen 8,400,000 guldens jaarlijksche rente, waarmede Belgie belast blijft. Deze betaling zal na de likwidatie van het amortisatie syndicaat geschieden, waarvan Belgie, na aanzuivering der rekeningen, in de eventuele voordeelen zal deelen.

De art. 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 en 23 van het traktaat van 15 November zullen veranderd worden in de artikels 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 en 22 van het tegenwoordig ontwerp.

Het 23ste artikel blijft, zooals het was bij het traktaat van 15 November, met uitzondering, dat men, in plaats van te zeggen: » Het tegenwoordig tusschen beide partijen te sluiten traktaat," zeggen moet: » van het tegenwoordig tractaat."

Het art. 25 van het traktaat van 15 November wordt gesupprimeerd.

Art. 24. Ten gevolge der tegenwoordige bepalingen zal er vrede en vriendschap tusschen de beide landen bestaan.

Art. 25. Dit tractaat zal geratificeerd worden binnen het tijdsverloop van eene maand, of zoo mogelijk vroeger.

Gedaan te Londen, in het jaar achttien honderd en dertig......

LETTERKUNDIG BERIGT.

Album van Romans en Verhalen, *3de en 4de deel.*
Te 's Gravenhage bij G. VERVLOET 1832. De prijs der beide deelen is . . . . . . *f* 3,15 en *f* 2,80.

Toen wij de beide eerste deelen van dit *Album* aankondigden, voorspelden wij van deze onderneming, bij eene voortdurende goede

keuze der te ondernemen vertalingen en goede bewerking, eene gunstige opname bij het publiek. Bij het gebrek aan voortbrengselen van inlandsche vernuften in het romantische vak, moest deze gaping, vooral voor de leesgezelschappen van gemengden smaak, aangevuld worden, door vertalingen. Hieraan heeft het dan ook nimmer ontbroken, doch niet altijd konde men de keuze, veel minder de wijze van bewerking, zoo veler vertaalde romans en verhalen toejuichen; intusschen hadden de vertalingen van een groot aantal romans van den duitschen schrijver *August Lafontaine*, door den geleerden *Steenbergen van Goor*, den smaak van het publiek gebefend, en door genoemde vertalingen had hetzelve de zekerheid verkregen, dat onze rijke taal geschikt was, om in den geest der vreemde schrijvers, in het bedoelde vak, de voortbrengselen van hun vernuft over te brengen. In de laatste jaren begon men zich dan ook meer toe te leggen, op eene smaakvolle keuze en op het zuiver hollandsch overbrengen. Eenige romans, door de heeren *van Kesteren* en gebr. *Diederichs* en anderen uitgegeven, en die van tijd tot tijd door ons aangekondigd zijn, droegen daarvan de blijken. Zonder deze, in eenigen deele te benadeelen, vermeenen wij echter in soortgelijke ondernemingen den palmtak aan den, door ons aangekondigden *Album* te moeten toewijzen.

In de beide eerste deelen merkten wij met genoegen, dat de karakterkundige fransche schrijver *Balzac*, en de verdienstelijke duitsche romanschrijver *Tromlitz* de voorwerpen der eerste aandacht dezer onderneming waren geweest. Het derde deel, heeft eenige verhalen van *G. Döring*, *Walter Scott*, *Frederik Ludwig Bührlen*, en het vierde deel *Fenimore Cooper*, bevat met luider roem bekenden vreemden schrijver.

Het 1ste verhaal in het derde deel: *de Bohemers*, heeft onze aandacht bijzonder getrokken. Het is van den geliefkoosden schrijver *G. Döring*. Wij zeggen bijzonder onze aandacht getrokken, omdat wij het origineel onder de oogen gehad hadden, en daardoor in staat waren over de vertaling te kunnen beslissen, hetgeen ons eenigzins tot maatstaf onzer beoordeeling, over de bewerking der volgende verhalen, konde verstrekken.

De bearbeiding der stoffe van het verhaal de *Bohemers*, had ons in het origineel zeer bevallen. Een afwisseling van luim en ernst, in de verschillende vrouwelijke en mannelijke karakters, die een reizende troep muzijkanten, van een ongewoon soort, zamenstellen, waarvan de een door gloeijende kunstmin en tevens overdrevene trotschheid als mensch en kunstenaar, de ander door eene hoogere mate van geestbeschaving, aan gene wordt tegenovergesteld, en die, onbezorgd in vrolijk en op zijne kunsttalenten vertrouwende, de wijde wereld wordt ingedreven, waarin hij eindelijk, bij de leden van een aanzienlijk geslacht, zijnen vader vindt; de luimige geest en het waarlijk geestig egoïsmus van eenen derden reizenden toonkunstenaar, en de bevallige en tevens edele karakters van twee kunstenaressen, vormen een aangenaam en onderhoudend onderwerp, zelfs niet onbelangrijk voor den toonkunstenaar, die het voorwerp zijner studie, van uit een hoog standpunt, beziet. De Nederduitsche bewerking dezer stoffe is niet onder het origineel gebleven, zoowel wat stijl als voordragt betreft.

Het tweede verhaal: *Een geheim van Walter Scott*, zal de aandacht der lezers niet minder boeijen, doch zal door deszelfs aard en strekking eene minder aangename gewaarwording in het gemoed achterlaten. Het is in den waren zin des woords, een verschrikkelijk *geheim*, welks ontdekking niet minder verschrikkelijke gevolgen insleept.

Het derde verhaal: *Levensbijzonderheden van een toonkunstenaar naar F. L. Bührlen*, is rijk in eenvoudigheid en rijk in bevallig geschakeerde zedelessen. Hetzelve eindigt met de troost der deugdzame ongelukkige: » die God liefst heeft, gedijdt alles ten beste."

Dit deel eindigt met *de bedevaart naar T' Dergh-meer*, eene bijdrage tot de geschiedenis der *Iersche* onlusten van de laatste tijden, waarin het karakter der beide partijen: de protestantsche en roomsche, en de tusschenkomst der engelsche regering met scherpe kleuren worden geschetst. Wij houden het echter geenszins voor overdreven, en verwijzen hen, die in het engelsche gouvernement de voorstanders der verlichting en beschaving meenen te vinden, naar dit klein staaltje van deszelfs verhevene volksliefde

Het vierde deel, bevat het eerste deel van *de Brave*, naar *F. Cooper*, waarvan wij verslag zullen geven, zoodra het laatste deel ons zal zijn geworden.

Aan bevallig uiterlijk en goede typographische uitvoering, heeft het bij deze beide deelen wederom niet ontbroken, hetgeen wij trouwens gewoon zijn op te merken, bij al wat door den heer VAN VLOET wordt uitgegeven, die gedurende twee noodlottige jaren onzer geschiedenis, waarin de staatkunde bijna het eenigste onderwerp was, waarmede een ieder zich bezig hield, onvermoeid is werkzaam geweest, om aan den geest, in dien aan uitspanning gewijd, en aan de Nederlandsche leesgezelschappen, stoffe voor nuttig en aangenaam onderhoud te verschaffen. In het belang van den Boekhandel en in dat van het lezend publiek, kunnen wij dezen *Album* zeer gunstig aanbevelen.

*** Er vaceert eene BEURZE van de stichting van JACOBUS VAN DER SANDEN, voor Studenten in de hoogere Wetenschappen, die van goed gedrag en goede bekwaamheid zijnde, zonder middel van deze, hunne studie niet gevoegelijk kunnen vervolgen.

Zijn geroepen 1. die geboren zijn te *Breda*, 2. in de Baronie, 3. te *Bergen-op-Zoom* en in het Markiezaat, 4. die van het voormalig Bisdom van *Antwerpen*. Die vermeenen regt te hebben, moeten zich binnen zes weken adresseren, in persoon of met vrachtvrije brieven bij den heer president van het Seminarium in de *Hoeven*.

*** Eene HUIZINGE te Huur, tegen primo November aanstaande, thans bewoond door Mevrouw VAN BOECOP, staande in de Halstraat te *Breda*, wijk A. No. 458 te bevragen bij de Wed. J. ELSEN in de Ridderstraat.

*** Bij J. NOORDUIJN, Boekhandelaar te *Gorinchem*, is van de pers gekomen en alom verzonden:

I. C. F. VAN DER VELDE, *DE VEROVERING VAN MEXICO*, een Romantisch Tafereel uit het begin der 16de Eeuw. . . . . *f* 3,60.

Door dit werk heeft de, ook reeds bij ons zoo gunstig bekende schrijver, in Duitschland grooten roem verworven en wordt, te regt, als het grootste meesterstuk beschouwd, dat uit zijne vernuftige pen is voortgevloeid. Het geheel nieuwe en de bevallige inkleeding zijner beelden, wekken ook de levendigste belangstelling op, en rangschikt hetzelve onder de beste lettervruchten, welke van Duitschen bodem worden overgeplant.

II. BAUER, Keus van Merkwaardigheden uit de Geschiedkundige Wereld. Een Magazijn van Ernstige en Luimige Verhalen, Zeldzame Avonturen en Wentelingen des Geluks. Tot een aangenaam en nuttig onderhoud, 2 deelen. *f* 5,40.

III. De Kracht eener Godsdienstige Verbetering en het Nadeel van Godsdienstige Verdeeldheid. Geschetst in twee oorspronkelijke Nederlandsche Verhalen. Met gegraveerde tijtel en vignet. . . . . *f* 2,60.

IV. A. MOLL EN C. VAN ELDIK, Practisch Tijdschrift voor de Geneeskunde in al haren omvang. Elfde Jaargang. Vijfde Stuk. . . . . *f* 0,90.

Van dit zeer algemeen gezocht Geneeskundig Tijdschrift, wordt om de twee maanden, geregeld, één Stuk uitgegeven van denzelfden prijs.

V. REGISTERS op voornoemd Tijdschrift, over de tien eerste Jaargangen en de twee Supplementbanden. *f* 3,35.

VI. CAMPE, Robinson the Younger for the use of Young Persons. . . . . *f* 2,00.

VII. DE VOLMAAKTE GELDERSCHE KEUKENMEID, onderrigtende hoe men verschillende spijzen op eene smakelijke en min kostbare wijze kan koken, stoven, bakken en braden; alsmede het inmaken en droogen van allerlei groenten; het zouten en rooken van vleesch; het maken van worsten en de bereiding van uitgezochte confituren, tinkturen, enz. *Zevende veel verbeterde druk.* *f* 1,20.

VIII. JAARBOEKJE VOOR HET KONINKLIJKE LEGER DER NEDERLANDEN. Tweede Jaar 1833. Met het portret van Z. K. H. den Prins *van Oranje* en gegraveerd tijtelvignet. Bij inteekening. . . . *f* 1,00

Buiten inteekening. . . . . » 1,20

Dit Jaarboekje wordt thans naar volgorder der gedane bestellingen afgeleverd, doch niet in commissie verzonden. Van hetzelve zijn nog weinige exemplaren, welke boven het getal der inteekenaren gedrukt zijn, tegen den verhoogden prijs verkrijgbaar, ordinair velijn *f* 1,20, gesatineerd in karton *f* 1,80, dito verguld op snee *f* 2,40, het in koper gegraveerd portret van Z. K. H. den prins *van Oranje* en van Z. K. H. prins *Frederik der Nederlanden*, elk afzonderlijk, à 25 cents.

De inteekening op het JAARBOEKJE VOOR DE SCHUTTERIJ blijft nog geopend gedurende de maand October.

*** Bij J. DE LANGE te *Deventer*, is van de pers gekomen en alom verzonden:

A. VERWIJS, Ziekte en Herstelling. Een Christelijk Leesboek. Prijs *f* 2,40.

J. A. HANSEN, rekenkunstige werkzaamheden voor de tweede klasse eener lagere school. Prijs *f* 0,07[5].

J. A. HANSEN, handleiding voor onderwijzers, bij het gebruik der rekenkunstige werkzaamheden voor de tweede klasse eener lagere School. Prijs *f* 0,25.

Voorschriften, volgens de Nieuwe Schrijfmethode. Eerste Aflevering no. 1—45. Prijs *f* 0,40.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

WOENSDAG, 10 October 1832.

				geblv.
NEDERLANDEN,	Werkelijke schuld, $2\frac{1}{2}$ pCt.	*f* $41\frac{3}{4}$	à $42\frac{1}{2}$	$41\frac{7}{8}$
	Uitgestelde schuld.	- $\frac{15}{16}$	à 1	
	Kansbiljetten.	- $15\frac{1}{2}$	à 16	$15\frac{3}{8}$
	Amortisatie Syndicaat, $4\frac{1}{2}$ pCt.	- 71	à $71\frac{1}{2}$	$71\frac{1}{8}$
	Idem idem, $3\frac{1}{2}$ pCt.	- $55\frac{3}{4}$	à $56\frac{1}{4}$	56
	Oorlogs-lasten 1830 à 5 pCt.	- $91\frac{7}{8}$	à 92	$91\frac{7}{8}$
	Vrijw. geldl. 1831 à 6 pCt.	- $96\frac{3}{4}$	à $97\frac{1}{2}$	97
	Nieuwe idem. 1832 à 5 pCt.	- $79\frac{3}{4}$	à $80\frac{1}{2}$	80
	Schatkistbiljetten, 6 pCt.	- 99	à $99\frac{1}{4}$	$99\frac{1}{8}$
	Handel-Maatschappij, $4\frac{1}{2}$ pCt.	-	à	
FRANKRIJK,	inschr. op 't Grootboek 3 pCt.	- $67\frac{3}{4}$	à $68\frac{1}{4}$	68
RUSLAND,	Bij *Hope en Comp.*, 5 pCt.	- $96\frac{3}{4}$	à $97\frac{1}{4}$	97
	Bij dezelfde 1828, 5 pCt.	- 98	à $98\frac{1}{2}$	$98\frac{1}{4}$
SPANJE,	Certific. Amst., 5 pCt.	- $49\frac{1}{2}$	à 50	$49\frac{3}{4}$
	Dezelfde 3 pCt.	- $29\frac{3}{4}$	à $30\frac{1}{4}$	30
	Uitgestelde schuld.	- $7\frac{1}{8}$	à $7\frac{1}{4}$	$7\frac{1}{8}$

Te BREDA, bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.